

Čtvrté číslo 25. ročníku Psychiatrie přináší příspěvky, které mimo jiné obrážejí posun ve vztahu aplikovaných neurověd a psychiatrie. Mám na mysli zejména důraz na neurobiologii duševních poruch a na hledání biologického pozadí takových fenoménů, jako jsou sociální kognice (neurokognice) a neurobiologie empatie, zejména z vývojového hlediska, např. u dětí z rizikového prostředí. Víme, že schopnost sociální kognice a empatie může napomoci k diskriminaci mezi zdravými a kupříkladu schizofrenními jedinci. Může tak z jiného úhlu doplnit informace, jež nám poskytuje morfometrie mozku či jeho součástí (hipokampu), případně neuropsychologické testy porovnávající různé typy paměti včetně paměti verbální.

Z jiné ošatky: ruku v ruce se zkušeností v kognitivně-behaviorální psychoterapii se studují její účinky v různých modifikacích (skupinová vs. individuální) a také v různých uspořádáních a cílových subpopulacích. V tomto čísle Psychiatrie se věnujeme kognitivně-behaviorální psychoterapii u seniorů.

Toto číslo rovněž přináší již tradičně okénko herbální medicíny s poukazem na příznivé účinky kustovnice, které se sice téměř neznatelně, ale zato možná významně podílejí na zpomalování stárnutí.

Rubrika vzdělávání přináší odvážný poukaz na to, že různé psychoaktivní látky, dosud kriminalizované, se s větším či menším úspěchem vracejí do armamentaria léčebných modalit v psychiatrii. Příspěvek v tomto čísle je věnován konkrétně MDMA-asistované psychoterapii v léčbě posttraumatické stresové poruchy. Řadí se tak ke snahám rehabilitovat terapeutické možnosti využívající jiných psychoaktivních látek, např. halucinogenů typu psilocybinu.

Minulé číslo Psychiatrie přineslo zásadní článek Jiřího Motla o díle Stanislava Grofa, který vzbudil veliký ohlas a vyvolal diskusi, na níž v tomto čísle autor původního článku, Jiří Motl, celkem smířlivě odpovídá.

Navzdory současným restrikcím a omezením společenských či odborných setkání přinášíme v rubrice Zprávy sdělení o 34. kongresu ECNP v Lisabonu, kterého se přece jen někteří z našich kolegů osobně zúčastnili a mohou se tak podělit o své odborné zkušenosti ze setkání. V téže rubrice také náš bývalý spolupracovník a věhlasný kanadský psychiatr a badatel Pavel Grof vzpomíná na Františka Engelmanna, skromného metodologa v oblasti sociální psychiatrie, který po létech strávených v emigraci zemřel letos v říjnu v Praze v nedožitých 100 letech.

Jménem redakce časopisu Psychiatrie děkuji všem čtenářům za to, že nám zachovávají přízeň a pomáhají nám převést tradici časopisu Psychiatrie, která je již čtvrt století dlouhá, nepříznivou dobou covidové pandemie. Přeji všem hezké vánoční svátky a šťastný a úspěšný nový rok 2022.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Cyril Höschl'.

prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc.